

6111 SAYILI KANUN İÇ GENELGESİ SERİ NO: 2011/6

Belge türü	İç Genelge
Kanun	BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU VE DİĞER BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
Tarih	07.07.2011

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.20.36-110[3630-2]

Konu:

07/07/2011*68901

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI HAKKINDA

6111 SAYILI KANUN İÇ GENELGESİ

(Seri No: 2011/6)

..... **VALİLİĞİNE**

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

..... **VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA**

Başkanlığımıza intikal eden olaylardan,

- 6111 sayılı Kanundan yararlanmak üzere, açılmış davalardan vazgeçilmesi üzerine, mahkemelerce "davanın konusu kalmadığından karar verilmesine yer olmadığı" şeklinde verilen kararlarda hüküm altına alınan yargılama giderleri ile vekalet ücretlerinin mükelleflerden tahsil edilip edilmeyeceği,

- 6111 sayılı Kanundan yararlanmak üzere başvuran ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin davadan vazgeçme dilekçelerinin ilgili yargı merciine gönderilmesi üzerine üst yargı mercilerince verilen bazı kararlarda, davanın feragat nedeniyle sonlandırılmak üzere mahkemesine iade edilmek üzere bozulması yerine "dava konusuz kaldığından karar verilmesine yer olmadığına" veya "temyiz incelemesi hakkında karar verilmesine yer olmadığına" karar verildiği ve bu durumda anılan Kanunun yayımlandığı tarihten önce hükmedilmiş vekâlet ücretlerinin ödenip ödenmeyeceği

hususlarında tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere, 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde, Kanunun yayımlandığı 25.02.2011 tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş alacaklara ilişkin hükümlere, 3 üncü maddesinde ikmalen, re'sen veya idarece tarh edilmiş olan ve 25.02.2011 tarihi itibarıyla; vergi mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi geçmemiş vergilere ilişkin hükümlere, 4 üncü maddesinde ise Kanunun yayım tarihinden önce başlayan ancak tamamlanmamış bulunan vergi incelemeleri ile takdir ve tarh işlemlerinin tamamlanması sonucu hesaplanan vergi ve cezalara ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Söz konusu Kanun hükümlerinden yararlanılmak istenmesi halinde, madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış olana davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

6111 sayılı Kanunun "Diğer Hükümler" başlıklı 20 nci maddesinin beşinci fıkrasında;

"a) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.

b) Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari

mercii belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

c) Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekâlet ücreti bulunması halinde bunlar talep edilemez." hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyen 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması Hakkında 6111 Sayılı Kanun Genel Tebliğinin "III- Kesinleşmemiş Veya Dava Safhasında Bulunan Amme Alacaklarına İlişkin Hükümler" başlıklı bölümünün "E-Diğer Hususlar" alt başlıklı bölümünde;

"2- Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen yargı kararları uyarınca işlem yapılmayacak ve bu kararlar ile idare aleyhine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekalet ücreti bulunması halinde bu tutarlar idareden talep edilemeyecektir. Aynı şekilde, Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen kararlar üzerine işlem yapılamayacağından, idare lehine hükmedilmiş yargılama giderleri ve vekalet ücreti de borçludan talep edilemeyecektir..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu çerçevede;

- 6111 sayılı Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ihtilaflarından vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak Kanunun yayımlandığı tarihten sonra tebliğ edilen yargı kararlarında,

- Mükelleflerin 6111 sayılı Kanundan yararlanmak üzere, açmış oldukları davalardan vazgeçmeleri üzerine, mahkemece "davanın konusu kalmadığından karar verilmesine yer olmadığı" şeklinde verilen kararlarda,

hüküm altına alınan yargılama giderleri ve vekalet ücretleri de mükelleflerden tahsil edilmeyecektir.

Diğer taraftan, 6111 sayılı Kanundan yararlanmak üzere başvuran ve açtıkları davalardan vazgeçen mükelleflerin davadan vazgeçme dilekçelerinin ilgili yargı merciiine gönderilmesi üzerine üst yargı mercilerince verilen bazı kararlarda, davanın feregat nedeniyle sonlandırılması için mahkemesine iade edilmek üzere bozulması yerine davanın vazgeçme nedeniyle sonlandırıldığı görülmektedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda feragat hakkında özel bir düzenleme yapılmamış, anılan Kanunun 31 inci maddesinde, bu konuda 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

1086 sayılı Kanunun 91 inci maddesinde feragat iki taraftan birinin neticei talebinden vazgeçmesi olarak tanımlanmış olup, anılan Kanunun, 93 üncü maddesinde feragat beyanının dilekçe ile veya yargılama sırasında sözlü olarak yapılacağı, 95 inci maddesinde ise, feragatin kesin bir hükmün hukuki sonuçlarını doğuracağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, açılmış bulunan davadan davacının feragati ile davacı dava dilekçesindeki neticei talebinin tamamından vazgeçmiş sayılmakta olup, davadan feragat, davacının tek taraflı bir irade beyanı ile yapıp tamamlandığından, feragatin geçerliliği için, feragatin davalı tarafından kabul edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Bu itibarla, feragat, davayı kendiliğinden sona erdirmemekle birlikte taraflar arasındaki dava konusu yapılan uyuşmazlığı sona erdirmektedir. Bunun yanında dava konusu uyuşmazlığın feragat nedeniyle son bulduğunu tespit etmek görevi ise mahkemeye ait bulunmaktadır. Mahkeme, bu görevi sadece davacının feragat beyanının gerçekten feragat olup olmadığını ve kanunun öngördüğü şekilde yapıp yapılmadığını araştırmak suretiyle yerine getirmekle yükümlüdür. Mahkemenin, davacının beyanının gerçekten feragat olduğunu ve kanunun öngördüğü şekilde yapıldığını tespit etmesi durumunda, davadan feragat nedeniyle uyuşmazlığın son bulduğuna karar vermesi gerekmektedir.

Yukarıda açıklandığı gibi feragat, davacının neticei talebinden vazgeçmesi olup, feragat ile davacı, dava dilekçesinde belirttiği talepten tamamen veya kısmen vazgeçmiş olur. Davadan feragat ile feragat eden taraf, sadece davasından feragat etmiş olmaz, aynı zamanda o dava ile istemiş olduğu haktan da tamamen vazgeçmiş sayılır. İptal davalarında menfaat şartı davayı açmak için yeterli olduğundan, iptal davasından feragat edildiği takdirde eğer ortada bir hak yoksa davacı, hakkından değil, menfaatinden vazgeçmiş sayılır. Feragat eden taraf artık bu konuda yeniden dava açamayacağı gibi, feragatin her türlü sonucuna da katlanmak zorundadır. Zira davadan feragat etmekle dava sona erer ve kesin hükmün sonuçlarını doğurur. İptal davalarında feragat, doğurduğu sonuç itibarıyla de iptal davasının reddi ile eşanlamlıdır.

Öte yandan, Danıştay İdari Dava Daireleri Genel Kurulunun 26.06.1998 tarih ve E.No:1998/249 K.No:1998/278 sayılı kararı ile Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunun 21.10.1994 tarih ve E.No:1994/347 K.No:1994/373 sayılı kararları sonucunda oluşan içtihatlarla, **"Temyiz aşamasında davadan feragatin mümkün olduğu; bu takdirde temyiz istemine konu kararın, feragat isteminin incelenmesi için bozularak dairesince iadesi gerektiğine"** hükmedilmiştir.

Bu itibarla, üst yargı merciinde görülmekte olan davalarda, davacının davasından feragat etmesi halinde, üst yargı merciince uyuşmazlık hakkında herhangi bir karar verilmemesi, feragat nedeniyle, ilk derece mahkemesi kararının bozularak, işin esası hakkında feragat doğrultusunda yeniden karar verilmek üzere dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 13.12.2007 tarih ve 26729 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin ikinci kısım birinci bölüm (4) numaralı bendinin, yürürlükten kaldırılmasına ilişkin 23.05.2008 tarih ve 26884 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarifenin 3 üncü maddesinin, (vergi uyumsuzluklarında uyumsuzluk konusu miktarların çok yüksek meblağlara tekabül etmesi ve davanın kaybı halinde yüksek miktarda vekalet ücreti ödeme zorunluluğu nedenleriyle) iptali amacıyla açılan dava sonucunda, Danıştay 8 inci Dairesince verilen 25.03.2011 tarih ve E.No:2008/6855 K.No:2011/1815 sayılı karar ile "Dava konusu 23.05.2008 tarih ve 26884 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarifenin 3 üncü maddesinin iptaline..." oy birliği ile karar verilmiştir.

Bu nedenle, iptal hükmü dava konusu işlemi tesis edildiği tarihten itibaren ortadan kaldıracağından, anılan Tarifeyle dayanılarak hükmedilmiş nispi vekâlet ücretlerini içeren kararların kesinleşmemiş olması ve süresinde kanun yoluna başvurulmuş olması şartlarıyla söz konusu kararların bozulmasına ya da vekâlet ücreti maktuya çevrilerek düzeltilerek onanmasına karar verilmesi gerekmektedir.

Buna göre, nispi vekâlet ücretine hükmedilen kararlar ile ilgili olarak 6111 sayılı Kanun kapsamında borç yapılandırması ihlal edilsin ya da edilmesin söz konusu ilk derece mahkemesi kararı ortadan kaldırılmadığı takdirde hukuka aykırı olarak hükmedilen söz konusu tutarlar ödenmek durumunda kalılabilecektir.

Bu itibarla, 6111 sayılı Kanundan yararlanmak amacıyla açmış oldukları davalardan vazgeçme talebi bulunan mükellefler tarafından dava konusu yapılan uyumsuzluğun üst yargı merciinde olması ve anılan Kanundan yararlanmak üzere yaptıkları başvuruya konu davada Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş kararlarla nispi vekâlet ücretine hükmedilmiş olması halinde;

- vazgeçme dilekçesi üst yargı merciine gönderilmiş ancak henüz herhangi bir karar verilmemiş olması durumunda anılan mercie yukarıda belirtilen hususları içeren beyan dilekçesi verilmesi,

- üst yargı merciince uyumsuzluk hakkında karar verilmesine yer olmadığına veya temyiz incelemesi hakkında karar verilmesine yer olmadığına dair bir karar verilmesi durumunda ise; vazgeçme (feragat) sebebiyle yeniden karar verilmek üzere, anılan kararın bozulmasına karar verilmesi gerekirken davanın vazgeçme nedeniyle sonlandırılması yönünde karar verilmesi "usul ve yasaya aykırıdır" gerekçeleriyle karar düzeltme yoluna gidilmesi,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Mehmet KİLCİ

Bakan a.

Gelir İdaresi Başkanı

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026